

Sammanställning av remissvar FGS Arkivredovisning

Ett förslag till FGS Arkivredovisning remitterades den 13 april 2017. Remissen var öppen och kunde besvaras av specifikationens samtliga intressenter. Det vill säga av samtliga statliga och kommunala myndigheter samt leverantörer av olika system och andra intresserade. Sista svarsdatum för remissen var den 21 maj 2017. Remissen kommunicerades ut via Riksarkivets hemsida och via Avdelningen för offentlig informationshanterings twitterkonto men riktades även direkt till de 463 mottagarna i adresslistan för nyhetsbrevet om FGS:er samt till 15 statliga myndigheter vilkas arkivredovisningar inventerades inför framtagandet av FGS Arkivredovisning.

Det har sammanlagt inkommit 13 svar på remissen. Av dessa är det ett svar som har kommit från en leverantör och tre svar som inkommit från olika delar av Riksarkivet. Resterande svar har inkommit från olika statliga myndigheter och en kommunal myndighet. Ett av remissvaren är ett gemensamt svar från Statens servicecenter och de 7 pilotmyndigheterna i "Uppdrag e-arkiv". De organisationer som på något sätt har varit med och besvarat remissen är följande:

Arbetsförmedlingen
Brottsförebyggande rådet (Brå)
Bolagsverket (Deltagare i "Uppdrag e-arkiv")
Energimyndigheten (Deltagare i "Uppdrag e-arkiv")
Fortifikationsverket (Deltagare i "Uppdrag e-arkiv")
IDA INFRONT
Kungliga tekniska högskolan (KTH)
Länsstyrelsen i Stockholms län (Deltagare i "Uppdrag e-arkiv")
Länsstyrelsen i Västernorrlands län (Deltagare i "Uppdrag e-arkiv")
Post- och telestyrelsen (Deltagare i "Uppdrag e-arkiv")
Riksarkivet
Skatteverket
Specialpedagogiska skolmyndigheten
Statens servicecenter (Deltagare i "Uppdrag e-arkiv")
Statens Fastighetsverk (Deltagare i "Uppdrag e-arkiv")
Stockholms stadsarkiv
Stockholms universitet
Transportstyrelsen

Remissen omfattade hela "Familjen FGS Arkivredovisning" som koncept vilket framgår av fem olika dokument som namngivits:

"FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad)"
"FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) Tillägg"
"FGS Arkivredovisning (Allmänna arkivskemat)"
"FGS Arkivredovisning (Allmänna arkivskemat) Tillägg"
"Text till Introduktion till förvaltningsgemensamma specifikationer"

De önskade remissvarens omfattning hade i remissen dock begränsats till det övergripande konceptet samt dokumenten ”FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) och ”FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) Tillägg”. Övriga dokument bifogades remissen för att ge en helhetsbild och en förståelse för FGS Arkivredovisning som övergripande koncept.

Önskemålen om remissvaren innefattade även att de skulle fokusera på följande frågeställningar:

1. Är de element som finns beskrivna i dokumentet ”FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad)” tillräckliga för överföring av informationen i er organisations arkivredovisning? Vilka element saknas?
2. Är texten i dokumentet ”FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad)” begriplig, beskrivande och klargörande? Finns det delar som borde förtydligas eller som saknas?
3. Är texten i dokumentet ”FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) Tillägg” begriplig, beskrivande och klargörande? Finns det delar som borde förtydligas eller som saknas?
4. Är de egendefinerade värdelistorna i dokumentet ”FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) Tillägg” relevanta och begripliga?
5. Är bilderna i dokumentet ”FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) Tillägg” förklarande och begripliga?
6. Är det för många bilder eller saknas det bilder i dokumentet ”FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) Tillägg”?
7. Är det i dokumentet ”Text till Introduktion till förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS)” klargjort och begripligt hur det går att kombinera användandet av specifikationerna för det allmänna arkivskemat och den verksamhetsbaserade arkivredovisningen?

Den följande sammanställningen av remissvaren går igenom och kommenterar de inkomna svaren på frågorna ovan. Därefter följer en sammanställning över övriga inkomna synpunkter på förslaget till FGS Arkivredovisning. Remissvaren har i flera fall varit relativt omfattande och samtliga synpunkter, önskemål och förslag har inte kunnat tas med och kommenteras i sammanställningen. Fokus har därför lagts på de delar som har varit gemensamma i ett flertal av remissvaren.

1. Är de element som finns beskrivna i dokumentet "FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad)" tillräckliga för överföring av informationen i er organisations arkivredovisning? Vilka element saknas?

Av de 13 remissvaren så har 8 stycken besvarat frågan om elementen i specifikationen är tillräckliga för överföring av informationen i den egna organisationens arkivredovisning. 5 myndigheter svarar att elementen generellt sett är tillräckliga. I 3 stycken av de inkomna svaren framgår det att man inte anser att elementen är tillräckliga för överföring av informationen i den egna organisationens arkivredovisning.

När det gäller vilka eventuella element som saknas i specifikationen så har denna fråga besvarats i 6 stycken av remissvaren. Bland svaren är det 3 stycken som rör informationen i den egna organisationens arkivredovisning. Dessa myndigheter önskar att specifikationen ska kompletteras med element för:

- Informationsansvarig för handlingsslag eller handlingstyp
- Säkerhetsklass för handlingsslag eller handlingstyp
- Innehåll av personuppgifter i arkivinformatonen
- Inlånade handlingstyper
- Utlånade handlingstyper
- Exporterade handlingstyper (uppgift om vart och när)
- Uppgifter om att arkivinformatonen utöver PSI-information kan publiceras externt

Kommentarer: Dokumentet kommer att ses över och tillmötesgå ovan uppräknade önskemål så långt det är möjligt inom ramen för FGS-konceptet. Det går dock att efter eget behov lägga till element i den egna lokala tillämpningen av specifikationen.

När det gäller de övriga svaren så innehåller de mer generella önskemål om vad en FGS Arkivredovisning bör innehålla bland annat vid överföring av arkivredovisningsinformationen till en arkivinstitution. I ett av dessa svar framhåller man att det i specifikationen saknas stöd för ingående arkivbildare samt arkivbildare utan koppling till arkiv. Man menar att det dessutom saknas element för

- Typ av arkivredovisning
- Allmän anmärkning
- Abstract
- Bibliografisk hänvisning
- Tillväxt

Kommentarer: Dokumentet kommer att ses över och tillmötesgå ovan uppräknade önskemål så långt det är möjligt inom ramen för FGS-konceptet. Det går dock att efter eget behov lägga till element i den egna lokala tillämpningen av specifikationen.

När det gäller det saknade stödet för flera ingående arkivbildare i en arkivredovisning så kan följande sägas. I svensk arkivredovisningstradition så har man sedan början av 1900-talet utgått från den så kallade

ursprungsprincipen och ett arkivbildarbegrepp som innefattar att ett arkiv endast har en arkivbildare. En arkivbildare kan ha övertagit arkiv från andra arkivbildare men dessa ska inte förtecknas eller redovisas på annat sätt än i arkivbildarens arkivbeskrivning och kan inte sägas ingå i den egna arkivbildningen. En arkivbildares arkiv kan också innehålla handlingar med ett ursprung hos andra arkivbildare och som har överlämnats och införlivats i en arkivbildares egna arkiv men det innebär inte att man i arkivredovisningen redovisar att arkivet har flera arkivbildare utan handlingarnas ursprung redovisas på annat sätt. Det finns i förslaget till FGS Arkivredovisning element för att överföra information om övertagna arkiv och införlivade handlingar.

2. Är texten i dokumentet "FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad)" begriplig, beskrivande och klargörande? Finns det delar som borde förtydligas eller som saknas?

Det har i samtliga remissvar pekats på ett antal olika delar i dokumentet som man önskar få förtydligade eller utvecklade. Det har i svaren även inkommit en hel del förslag på delar som man anser saknas i "FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad)". Flera av svaren berör samma delar i FGS:en. Här nedan kommer det att redogöras för några av dessa.

Kardinalitet¹. Det har i flera av remissvaren framförts önskemål om att betydelsen av begreppet kardinalitet och hur det har använts ska förklaras tydligare i specifikationen. Det har även framförts flera olika önskemål angående hur kardinaliteten i vissa fall bör ändras.

Relations². Flera av remissvaren innehåller önskemål om att avsnittet "3.1.1.6 Relations" ska förtydligas och förklaras mer ingående i specifikationen.

Information om gruppering av förvaringsenheter³. I flera av remissvaren framförs önskemål om att det i specifikationen tydligare ska redogöras för syftet och nyttan med att kunna gruppera förvaringsenheter.

Det har i flera av remissvaren även framförts önskemål om ett förtydligande av hur så kallade "samlingselement" förhåller sig till underliggande element i specifikationen samt hur begreppet "fast värde" ska tolkas.

Det har även framförts önskemål om att specifikationen generellt ska innehålla fler exempel.

Utöver detta så finns en mängd olika delar i specifikationen som man i enskilda remissvar önskar förtydliganden av eller ställer direkta frågor om. Dessa frågor kommer dock inte att besvaras i denna remissammanställning.

Kommentarer: Dokumentet kommer att ses över och i möjligaste mån förtydligas i ovan uppräknade delar.

¹ Remissversion av FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) s. 4.

² Ibid. S. 36ff

³ Remissversion av FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) s. 69ff

Förutom detta så har det i några av remissvaren framförts önskemål om att det i specifikationen eller i en vägledning till ”Familjen FGS Arkivredovisning”⁴ ska förklaras:

- Hur helheten ser ut (illustrationer önskas) och vilka delar som ska användas av statliga myndigheter respektive kommunala och enskilda arkivbildare.
- Hur man kommer tillrätta med problem som uppkommit vid implementeringen av den verksamhetsbaserade arkivredovisningen som till exempel ”redovisning av noder/arkivobjekt i ett e-arkiv eller versionshantering av strukturerheter, handlingsslag och handlingstyper”.
- Hur arkivredovisningen ”ska skötas” (fördefinierade modeller önskas) på en mer detaljerad nivå i enlighet med de olika alternativ som ges i remissen (verksamhetsbaserad arkivredovisning, allmänna arkivskemat eller olika kombinationer).
- Hur FGS Arkivredovisning är tänkt att användas och hur specifikationen ska implementeras.
- Hur FGS Arkivredovisning är kopplad till FGS:er för andra informationstyper och hur FGS:erna ska ”omsättas som en helhet”.

Ett par av remissvaren har även efterlyst att FGS:en tydligare ska kopplas till Riksarkivets föreskrifter om arkivredovisning. Detta till exempel genom att specifikationen i större utsträckning struktureras i enlighet med föreskriften men även genom att element för information som det inte finns direkta krav på i föreskriften tas bort. Det har även framförts önskemål om förtydliganden av vilka element som tillsammans utgör olika delar av arkivredovisningen (exempelvis arkivbeskrivning och arkivförteckning).

Kommentarer: FGS Arkivredovisning är en enskild informationstypsspecifik specifikation som utgör en nationell (svensk) tillämpning av EAC-CPF⁵ och EAD⁶ vilka i sin tur är utbytesformaten till ISAD (G)⁷ och ISAAR (CPF)⁸. Utbytesformat används som standarder för att på ett strukturerat sätt överföra befintlig information i befintliga system och alltså inte för att utforma nya system. För utformandet av nya system bör man snarare utgå från grundstandarderna (i det här fallet ISAD (G) och ISAAR (CPF), rådande regelverk samt de egna behoven. FGS:erna är endast tänkta att implementeras i olika systems import och exportfunktioner.

Vid utformningen av FGS Arkivredovisning har utgångspunkten varit EAD och EAC-CPF samt informationen i befintliga arkivredovisningar och arkivredovisningssystem och de element som finns med i FGS:en utgörs till stor del av de minsta gemensamma nämnarna för den information som funnits i dessa. Det vill säga sådan typ av information som har återfunnits i de flesta arkivredovisningar och arkivredovisningssystem.

De båda specifikationerna i Familjen FGS Arkivredovisning är endast avsedda att möjliggöra en

⁴ FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) och FGS Arkivredovisning (Allmänna arkivskemat).

⁵ Encoded Archival Context – Corporate bodies, Persons, and Families.

⁶ Encoded Archival Description.

⁷ General International Standard Archival Description.

⁸ International Standard Archival Authority Records for Corporate Bodies, Persons and Families.

standardiserad överföring av arkivredovisningsinformation mellan olika elektroniska system och är alltså inte avsedda att tjäna som en standard eller ritning för hur arkivredovisningssystem ska utformas eller hur man ska upprätta eller förvalta en arkivredovisning.

FGS Arkivredovisning bör inte på något sätt ses som en tolkning, en del av eller ett förtydligande av Riksarkivets föreskrifter och vägledning om arkivredovisning utan endast som en specifikation för strukturering av information som innehåller minsta gemensamma nämnare för arkivredovisningsinformationen i nu befintliga arkivredovisningar och arkivredovisningssystem. Vilken kan användas för att överföra denna information till ett annat system. Frågan om hur Riksarkivets föreskrifter om arkivredovisning ska tolkas återfinns i vägledningen och författningskommentarerna till föreskriften⁹.

FGS:erna är frivilliga att tillämpa och ska ta höjd för information inte bara hos statliga myndigheter utan inom hela den offentliga förvaltningen. FGS Arkivredovisning bör därför inte endast struktureras utifrån Riksarkivets föreskrifter om arkivredovisning.

Det framgår till viss del redan i dag vilka delar av FGS Arkivredovisning som är tänkta att användas av statliga myndigheter respektive kommunala myndigheter och enskilda arkivbildare. Det kommer dock att göras en översyn av FGS:en för att se om detta kan förtydligas ytterligare. I övrigt är det upp till den organisation som tillämpar FGS:en att använda de element man behöver för att överföra den egna arkivredovisningen och när det är möjligt utesluta de element i specifikationen som man inte behöver använda.

Hur FGS Arkivredovisning är kopplad till och kan kombineras med andra FGS:er framgår av dokumentet "Text till Introduktion till förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS)" som kommer att införlivas i dokumentet "Introduktion till förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS)". Det kommer dock att göras en översyn av texten för att se om detta kan förtydligas ytterligare. Hur FGS:erna ska omsättas som en helhet går det i dagsläget inte att svara på då ingen vet hur många FGS:er, för hur många informationstyper i hur många olika system som kommer att tas fram i framtiden.

När det gäller hur FGS:er är tänkta att användas och implementeras så är detta en fråga som inte kommer att tas upp i en enskild informationstypsspecifik FGS. Information angående hur FGS:er är tänkta att användas ingår i viss mån redan i dag i de övergripande dokumenten om FGS. När det gäller hur FGS:er ska implementeras så beror detta på i vilket systems import och/eller exportfunktioner som specifikationen ska implementeras i. FGS:erna behandlar dock endast utbytesformaten och informationsöverföring. En vägledning för hur verksamheten och tekniker ska hantera en export respektive en import skulle däremot vara baserad på det system man använder i varje enskilt fall. En vägledning för implementation av FGS:en skulle därför kräva att man tog hänsyn till och gick igenom samtliga system på marknaden som exempelvis FGS Arkivredovisning kan implementeras i (alltså inte bara arkivredovisningssystem). Ett sådant arbete skulle om det ens är möjligt vara väldigt resurs- och tidskrävande då vägledningen dessutom skulle behöva uppdateras i takt med att nya system utvecklas. Det ligger heller inte i Riksarkivets uppdrag att tala om hur olika aktörer ska bygga sina system.

Slutligen kan det även påpekas angående "handlingstyper som utgörs av databassammanställningar"¹⁰ att det i de olika remissvaren har ifrågasatts om alla element i förslaget till specifikation verkligen behövs samtidigt som det i andra remissvar har ifrågasatts om de befintliga elementen verkligen är tillräckliga för att beskriva detta.

⁹ Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS 1991:1, ändrade genom RA-FS 2008:4) om arkiv hos statliga myndigheter och "Redovisa verksamhetsinformation" Vägledning till Riksarkivets föreskrifter om arkivredovisning.

¹⁰ Remissversion av FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) s. 67ff

3. Är texten i dokumentet "FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) Tillägg" begriplig, beskrivande och klargörande? Finns det delar som borde förtydligas eller som saknas?

Frågan har besvarats i 7 av de 13 remissvaren. Bland dessa 7 svar så framgår det av 3 att man tycker att dokumentet är begripligt, beskrivande och klargörande.

Flera av remissvaren efterlyser en tydligare inledning till dokumentet där det beskrivs vad det ska användas till.

I övrigt så framhålls i remissvaren olika förslag på ändringar och förtydliganden av innehållet i dokumentet.

Det har bland annat framkommit önskemål om att "parischCode" (församlingskod) ska läggas till i ordlistan `vcADRESSLINE_LOCALTYPE`¹¹. Detta samtidigt som ordlistans relevans ifrågasätts då som man framhåller "kontaktuppgifter är något som snabbt blir obsoleta och har mycket ringa värde för långtidslagring".

Angående ordlistan `vcTYPEOFIDENTIFICATIONCODE`¹² så framhålls det i ett av remissvaren att: "Det är svårt att avgöra om detta är en advekat lista, men intryck ges av att listan kan vara allt för ofullständig".

Det har i remissvaren även ställts frågor angående hur egendefinierade värden ska hanteras vid överföringar mellan olika system samt vad avsnitt 5.2.2.2 *Krav på validatorer*¹³ kommer att innebära för kravställningar vid upphandling av elektroniska system.

Kommentarer: Dokumentet kommer att ses över och i möjligaste mån förtydligas i ovan uppräknade delar.

4. Är de egendefinierade värdelistorna i dokumentet "FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) Tillägg" relevanta och begripliga?

Frågan har besvarats i 5 av de 13 remissvaren. Bland dessa 5 svar så framgår det 2 av svaren att man tycker att värdelistorna/ordlistorna i dokumentet är relevanta och begripliga.

I övrigt innehåller remissvaren till större delen önskemål på olika förtydliganden av värdelistorna. Det ifrågasätts till stor del även om flera av de egendefinierade värdelistorna innehåller tillräckligt med relevanta värden ofta just för den egna verksamhetens specifika behov.

Kommentarer: Det går att efter behov lägga till värden i de egendefinierade listorna i den egna lokala tillämpningen av specifikationen. Dokumentet kommer att ses över och i möjligaste mån förtydligas i ovan uppräknade delar.

¹¹ Remissversion av FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad), Tillägg s. 4

¹² Ibdm, s. 6

¹³ Ibdm, s. 19

5. Är bilderna i dokumentet "FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) Tillägg" förklarande och begripliga?

Frågan har besvarats i 5 av de 13 remissvaren. Bland dessa 5 så framgår det av 4 av svaren att man anser att bilderna i dokumentet är förklarande och begripliga.

I flera av svaren framförs det dock önskemål på mer förklarande illustrationer i dokumentet. Bland annat så framförs det önskemål om att:

- Exempel i XML-form ska vara mer generell och på ett grafiskt sätt visa nivåerna med standardiserade EAD3-element.
- Exempel i XML-form ska tydliggöra att det går att göra lokala tillämpningar av FGS:en.
- Riksarkivet tydligare ska styra hur bilderna i tillägget ska tolkas. Detta eftersom man menar att bilderna lämnar öppet för flera alternativa tolkningar och man frågar sig om det är upp till varje myndighet eller konstruktör av arkivredovisningssystem att fritt omsätta vilka attribut som helst.

Kommentarer: Dokumentet kommer att ses över och i möjligaste mån förtydligas i ovan uppräknade delar.

Bilderna i dokumentet är dock inte avsedda att förklara hur arkivredovisningar ska upprättas och förvaltas eller hur arkivredovisningssystem ska konstrueras.

6. Är det för många bilder eller saknas det bilder i dokumentet "FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) Tillägg"?

Frågan har besvarats i 4 av de 13 remissvaren. Bland dessa framgår det av 2 av svaren att man anser att antalet bilder i dokumentet är tillräckligt.

I övrigt framhålls det i remissvaren att:

- "Det behöver illustreras att FGS A alltid ska relateras till minst en eller två andra FGS:er samt informationsspecifik eller databaser samt för paket. Vi efterlyser också bilder för att illustrera hur helheten ska fungera – speciellt skulle illustrationer kunna visa på hur äldre och nuvarande varianter av arkivredovisning kan kombineras inklusive alla möjliga varianter".
- Det behöver illustreras hur förvaringsenheter kan förstås som både en fysisk och en logisk underindelning av arkivet.
 - Det skulle vara klagörande med mer detaljerade bilder med utgångspunkt i de olika typerna av arkivbildare med bild och xml-schema över alla tillhörande element.

Kommentarer: Det stämmer inte att FGS Arkivredovisning "alltid ska relateras till minst en eller två andra FGS:er". Det framgår av dokumentet "Text till introduktion till förvaltningsgemensamma specifikationer" att

det går att använda de båda FGS:erna för arkivredovisning var och en för sig, tillsammans med varandra eller tillsammans med en annan informationstypsspecifik FGS exempelvis FGS Paketstruktur vid skapandet av en SIP för överföring till ett e-arkiv. Det går även att använda FGS Arkivredovisning tillsammans med en annan Informationstypsspecifik FGS och FGS Paketstruktur exempelvis vid skapandet av en SIP för överföring till ett e-arkiv.

Hur den fysiska och logiska underindelningen av arkivet kan förstås finns redan illustrerat i förslaget till "FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad), Tillägg".

Dokumentet kommer dock att ses över och i möjligaste mån förtydligas i ovan uppräknade delar.

7. Är det i dokumentet "Text till Introduktion till förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS)" klargjort och begripligt hur det går att kombinera användandet av specifikationerna för det allmänna arkivskemat och den verksamhetsbaserade arkivredovisningen?

Frågan har besvarats i 5 av de 13 remissvaren. Bland dessa framgår det av 4 av svaren att man anser att det i dokumentet klargjorts hur det går att kombinera användandet av specifikationerna för det allmänna arkivskemat och den verksamhetsbaserade arkivredovisningen.

I remissvaren framhålls det att:

- "Kombinationen FGS (Allmänna arkivskemat) och FGS (Verksamhetsbaserad) borde beskrivas som ett undantag och exempel ges på när det kan vara aktuellt. En förklaring till varför kombinationen ska vara möjlig ges visserligen i själva instruktionen till remissen, men återkommer inte som djupare beskrivningar i de olika däri ingående dokumenten".

- "Dokumentet "Text introduktion till förvaltningsgemensamma specifikationer" är bra. Informationsmodellerna är dock väldigt övergripande så det vore bra om det tydliggörs ytterligare hur detaljerade informationsmodeller för "lokala anpassningar" ska relateras till dessa. Användandet av specifikationerna för det allmänna arkivskemat och den verksamhetsbaserade arkivredovisningen är begripligt på en allmän nivå, d.v.s. konceptuellt, men de behöver förklaras ytterligare i en vägledning för att det ska bli tydligt hur de konkret ska omsättas".

- Dokumentet är lite löst hållet och att det skulle behövas en mer tydlig styrning samt en vägledning som beskriver hur FGS:en ska omsättas i praktiken.

Kommentarer: Kombinationen av de båda specifikationerna torde endast vara att se som ett undantagsfall när det gäller statlig arkivbildning exempelvis när det föreskrivits om detta för organ som har fått statlig myndighetsutövning delegerad till sig. När det gäller kommunala myndigheter torde så inte vara fallet. Eftersom FGS Arkivredovisning riktar sig till hela den offentliga förvaltningen så bör kombinationen därför inte beskrivas som ett undantagsfall.

Det torde inte behöva upprättas ytterligare relationsmodeller för lokala anpassningar av FGS Arkivredovisning. Modellerna i dokumentet "Text till introduktion till förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS)" är relationsmodeller som syftar till att förklara hur beskrivningen av arkivbildare kopplas till beskrivningen av arkivet samt vilka utbytesformat som används för de olika delarna i arkivredovisningen.

Med andra ord inte hur Riksarkivets föreskrifter om arkivredovisning ska tolkas och hur en arkivredovisning ska upprättas och förvaltas eller hur ett arkivredovisningssystem ska utformas. När det gäller framtagandet av lokala anpassningar för en FGS Arkivredovisning så handlar detta främst om att anpassa specifikationen genom att välja att använda frivilliga element eller genom att lägga till element från grundstandarderna som inte finns med i den nationella anpassningen (FGS:en). Texten kommer att förklaras angående detta men är i dagsläget inte klar då utförliga anvisningar om hur man anpassar användningen av grundstandarderna ännu inte är klara då inga anvisningar har levererats från den grupp som är ansvarig för formaten.

FGS:er behandlar endast utbytesformaten och informationsöverföring. En vägledning för hur verksamheten och tekniker ska hantera en export respektive en import skulle däremot vara baserad på det system man använder i varje enskilt fall vilket skulle vara väldigt svårt om inte omöjligt att till fullo att täcka upp.

Dokumentet kommer att ses över och förtydligas i relevanta delar.

8. Övriga synpunkter och önskemål angående FGS Arkivredovisning?

Bland remissvarens övriga synpunkter och önskemål så skulle följande kunna lyftas fram:

- I flera av remissvaren framförs önskemål om att det ska tas fram detaljerade vägledningar som bland annat ska behandla hur FGS Arkivredovisning ska användas och implementeras. Bland annat så framhålls det att det till FGS:en behövs en informationsmodell som möjliggör aktiv förvaltning av informationsmängder på en detaljerad nivå. Till exempel så behöver det tydliggöras vilka element som ska skapas i exempelvis ett arkivredovisningssystem och uppdateras löpande, respektive vad som bara skapas i samband med export av informationen.
- Några remissvar framför önskemål om att det i FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) ska förklaras hur den verksamhetsbaserade arkivredovisningen ska implementeras och att det ska lyftas fram goda exempel på detta. Det framhålls också att ”om FGS:erna ska ha en styrande eller reglerande funktion behöver de även ta ställning i implementationsfrågor”.
- Några remissvar har framfört önskemål om ett förtydligande av hur olika FGS:er är kopplade till varandra.
- Några remissvar framför önskemål om en vägledning och beskrivningar av FGS Arkivredovisning som är mer begripliga för andra yrkesgrupper än de befintliga målgrupperna för FGS:en. Bland annat så framförs det att ”arkivarier kommer att behöva samarbeta med andra grupper framförallt IT-området som ex, arkitekter, kravställare och testare. Man kan inte förvänta sig att andra yrkesgrupper ”kan” arkiv och har möjlighet att lägga alltför mycket tid på att sätta sig in i området”.
- Ett remissvar har framfört att ”den traditionella arkivförteckningen bestående av ”serier” och ”volymer” får en något otillfredsställande representation i förslaget till FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad). Förteckningen, som skrivs i samband med förvaringsenheterna dvs i delen med hierarkier och den i arkivsammanhang så centrala arkivförteckningen, riskerar att få en komplicerad hierarkisk representation med inbäddade <c>-satser”.

- Ett remissvar har framfört att ”Många element i EAC-betafilen för Arkivredovisning (Allmänna arkivskemat) och EAC-CPF-filen för Arkivredovisning (Processbaserad) är gemensamma, t ex ”Lokal referenskod” men det finns flera element som skiljer sig åt. Det hade varit önskvärt med en och samma EAC-fil för båda sätten att redovisa arkivbildare på”.

Kommentarer: FGS Arkivredovisning avser inte att ge svar på om hur ett arkivredovisningssystem eller en arkivredovisning ska utformas och förvaltas utan hur informationen i befintliga system ska struktureras vid export ur systemen och import i andra system. En vägledning för hur FGS:en ska implementeras och hur verksamheten och tekniker ska hantera en export respektive en import skulle däremot vara baserad på det system man använder i varje enskilt fall. En vägledning för implementation av FGS:en skulle därför kräva att man tog hänsyn till och gick igenom samtliga system på marknaden som FGS Arkivredovisning kan implementeras i (alltså inte bara arkivredovisningssystem). Ett sådant arbete skulle vara väldigt resurs- och tidskrävande om det ens är möjligt att genomföra.

När det gäller hur FGS:er är kopplade till och kan kombineras med varandra så bör detta som regel inte framgå av en informationstypsspecifik FGS som FGS Arkivredovisning. I dag så ingår sådan information i viss mån i de övergripande dokumenten om FGS.

Flera yrkesgrupper kommer att behöva samarbeta för att man till fullo ska förstå och kunna implementera FGS:er i import och exportfunktioner i elektroniska system. I ett införandeprojekt av en FGS kommer det med andra ord alltid att behövas flera olika kompetenser som kan komplettera varandra. Exempelvis så kommer den yrkesgrupp som är expert på informationstypen i fråga (i det här fallet arkivredovisningsinformation) alltid att behöva delta i mappningsarbetet. För de tekniska delarna och implementationen i systemet kommer det alltid att behövas medarbetare med programmerings- och databaskunskaper. Det finns i dagsläget en generell vägledning som gäller samtliga FGS:er och som syftar till att förklara FGS-konceptet för flera yrkesgrupper.

Det är däremot inte lämpligt att i en FGS Arkivredovisning utbilda i arkiv- och informationshanteringsfrågor eller i XML, standarder och programmering. Sådana kunskaper och kompetens måste inhämtas från annat håll innan specifikationen börjar användas.

Förslaget till FGS Arkivredovisning har delats upp i de båda specifikationerna FGS Arkivredovisning (Allmänna arkivskemat) och FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) och arkivredovisningar enligt det allmänna arkivskemat ”den traditionella arkivförteckningen bestående av serier och volymer” är därför över huvud taget inte representerad i förslaget till FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad). Eftersom de båda redovisningsprinciperna skiljer sig avsevärt från varandra så gjordes bedömningen att det inte är lämpligt att blanda dem i samma specifikation. Båda specifikationerna kommer exempelvis att behöva kunna användas av statliga myndigheter under en relativt lång tid framöver då Riksarkivets föreskrifter om den verksamhetsbaserade arkivredovisningen började gälla först från och med 2013 och det troligen är en ganska stor del av myndigheternas arkiv som tillkommit innan dess.

EAC-CPF kan användas för att beskriva arkivbildaren i arkivredovisningar både enligt det allmänna arkivskemat och arkivredovisningar enligt den verksamhetsbaserade arkivredovisningen. Det går alltså att använda EAC-CPF delen i FGS Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad) tillsammans med EAD 2002 delen i FGS Arkivredovisning (Allmänna arkivskemat). Detta förfarande rekommenderas också i dokumentet ”Text till Introduktion till förvaltningsgemensamma specifikationer FGS”. Detta dock under förutsättning att man inte redan i dag använder sig av EAC Beta för att beskriva arkivbildaren i en arkivredovisning enligt det allmänna arkivskemat. Anledningen till att EAC beta och EAD 2002 används i FGS Arkivredovisning (Allmänna arkivskemat) är att det handlar om en äldre specifikation som togs fram av Riksarkivet 2005. Specifikationen är redan etablerad och används i stor utsträckning redan av olika aktörer och har implementerats i flera olika system och bör därför behållas som den är.

Riksarkivet

Avdelningen för offentlig
informationshantering
Enheten för utredning & utveckling
FGS-funktionen

Datum
2017-07-03

12 (12)

Dnr RA 21-2016/12189

Riksarkivet
FGS-funktionen